

Dkt. Gary Yates, Yeremia, Hotuba ya 15, Yeremia 11-20, Ungamo, Sehemu ya 2, Maumivu ya Mungu

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates akifundisha kitabu cha Yeremia. Huu ni kipindi cha 15, Ungamo la Yeremia, Sehemu ya 2, Maumivu ya Mungu.

Kipindi chetu sasa ni mwonekano wa pili wa ungamo la Yeremia katika Yeremia 11 hadi 20.

Ninachotaka kufanya katika somo hili, tuliangalia katika somo lililopita jinsi maungamo haya yanavyoonyesha uhusiano wa kibinafsi wa Yeremia na Mungu, lakini ninachotaka kuona katika kipindi hiki ni kwamba maungamo haya ni ujumbe kwa Israeli na kwa watu wa Yuda kuhusu agano lililovunjwa. Na kwa hivyo, kwa namna fulani, maombi ya Yeremia yanakuwa taarifa sawa ya kile wanachopitia na agano lililovunjwa na Mungu kama mahubiri ambayo yeye. Kwa hivyo tunahitaji kuelewa maungamo haya au maombolezo haya katika muktadha wa agano lililovunjwa kati ya Mungu na Israeli ambalo liko nyuma katika Yeremia 11 hadi 20. Kumbuka, sehemu hii inaanza na mahubiri katika Yeremia sura ya 11 ambapo Bwana kimsingi anawashtaki Yuda kwa kutokuwa waaminifu kwa agano na kuwakumbusha kwamba ame na anaendelea kuwa katika mchakato wa kuleta laana za agano dhidi yao.

Bwana anasema katika mahubiri haya mahususi, Yeremia sura ya 11, mstari wa 10, wamefuata miungu mingine ili kuwatumikia. Nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda wamevunja agano langu nililofanya na baba zao. Hilo ndilo shtaka.

Wamevunja agano. Wana hatia. Kwa hivyo, hapa ndipo tangazo la hukumu linakuja.

Bwana MUNGU asema hivi, Tazama, ninaleta maafu juu yao, ambayo hawataweza kutoroka; wakinililia, lakini sitawasikiliza; ndipo miji ya Yuda na wenyeji wa Yerusalemu watatoka na kuwalilia miungu waliyowatolea uvumba; lakini hawawezi kuwaokoa wakati wa taabu yao.

Kwa maana miungu yako imekuwa mingi kama miji yako, Ee Yuda, na kama barabara za Yerusalemu, nami sitakusikiliza. Sitakusikiliza. Sitakusikiliza.

Sitakusikiliza. Yeremia sura ya 7, mstari wa 16, hupaswi kuwaombea watu hawa kwa sababu tayari nimeamua kuwahukumu. Maombi yako hayataleta tofauti.

Maombezi yako hayatawasaidia. Hilo ni jambo la kushangaza kwa sababu maombezi yalikuwa moja ya kazi kuu za nabii. Sasa, ikiwa Yeremia hakisikia haya, Bwana katika

sura ya 11, mstari wa 14, baada ya mahubiri kuhusu agano lililovunjwa na laana za agano, kwa hivyo usiwaombee watu hawa wala kuwaombea dua, kwa maana sitawasikiliza watakaponiita wakati wa shida yao.

Sitasikiliza maombi yako kwa ajili yao. Sitasikiliza maombi yao. Ikiwa wanataka msaada, ikiwa wanataka mtu wa kuwaokoa, basi wanahitaji kuililia miungu ambayo wameiamini na kuijengea madhabahu.

Yeremia sura ya 14, mstari wa 11, Bwana ameniambia, usiwaombee watu hawa amani. Wajapofunga, sitasikia kilio chao. Wajapotoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za nafaka, sitazikubali; bali nitawaangamiza kwa upanga, na kwa njaa, na kwa tauni.

Yeremia, maombi yako na maombezi yako hayatawaokoa kutokana na laana za agano. Hayatawazuia kuangamizwa kwa upanga, njaa, na tauni. Na kwa hivyo, mara tatu tofauti hapa, Bwana anasema, haupaswi kuwaombea watu hawa.

Na hivyo, maombi ya Yeremia katika Yeremia 11 hadi 20 ni kielelezo cha agano hilo lililovunjwa. Sio tu uhusiano uliovunjwa kati ya Mungu na Yuda. Kuna kitu kilichovunjwa kuhusu maombi na maombezi ya kinabii yenyewe.

Sasa, hili ni muhimu sana kwa kuzingatia ukweli, kama tulivyokwisha sema, kwamba kuwaombea watu na kuwaombea, hasa wakati wa uasi au dhambi, ilikuwa jukumu kubwa na kubwa ambalo Mungu alikuwa amewapa manabii. Tunarudi kwenye mfano wa Musa. Baada ya ibada ya ndama wa dhahabu, baada ya watu kusikiliza majibu ya wapelelezi, kwanza kabisa, katika Kutoka 32, Hesabu 14, Mungu anasema kwamba yuko tayari kuwaangamiza watu.

Na Musa anamjia na kumkumbusha ahadi za agano alizotoa. Vipi kuhusu Wamisri? Vipi kuhusu sifa yako? Watafikiria nini watakaposikia kwamba umewaangamiza watu uliowaokoa na kuwaokoa kutoka utumwani Misri? Na hapo inasema kwamba Bwana alibadilisha mawazo yake. Katika kitabu cha Samweli, wakati ambapo Israeli waliomba mfalme, watu walimkataa Mungu kwa njia fulani kwa kufanya hivyo.

Bwana alikuwa ameahidi kuwapa mfalme, lakini ingekuwa kwa masharti yake na kwa njia yake. Walikuwa wamemtenda Bwana dhambi. Na mwishoni mwa maisha ya Samweli, anapowaita warudi kwenye majukumu yao ya kutunza agano, anawaombea kama nabii.

Na kwa namna fulani, anakataa hukumu ya Mungu kwa watu kuhusu dhambi waliyotenda kwa kuomba mfalme. Na kwa hivyo, hivi ndivyo inavyotokea karibu na mwisho wa huduma ya hadharani ya Samweli kwa watu. Wako pamoja kwa ajili ya kusanyiko hili, na Bwana anatuma dhoruba wakati wa mavuno ambapo mvua haitarajiwa kwa kawaida.

Watu walielewa kwamba Mungu alikuwa akiwatumia neno kwamba hakuwa amewakasirikia. Kwa hivyo, inasema kwamba Samweli alimwomba Bwana, naye Bwana akatuma ngurumo na mvua siku hiyo, na watu wote wakamwogopa Bwana na Samweli sana. Kwa hivyo, aliomba, na Mungu akaleta ngurumo na mvua.

Lakini watu watamwambia Samweli hivi katika mstari wa 19. Watu wote wakamwambia Samweli, waombee watumishi wako kwa Bwana, Mungu wako, ili tusife; kwa maana tumeongeza dhambi zetu zote uovu huu wa kujitakia mfalme. Wakatambua kwamba Mungu alikuwa amekasirika.

Wanaweza kufa Mungu atakapowaua. Tafadhali ondoa hasira ya Mungu. Katika mstari wa 20, Samweli aliwaambia watu, msiogope.

Mmefanya uovu huu wote bado. Msigeuke na kuacha kumfuata Bwana, bali mtumikieni Bwana kwa mioyo yenu yote. Msigeuke na kuacha mambo yasiyo na faida wala kutoa maana ni ya bure.

Kwa maana Bwana hatawaacha watu wake kwa ajili ya jina lake kuu, kwa sababu Bwana amependezwa kuwafanya ninyi kuwa watu wake mwenyewe. Zaidi ya hayo, na huu ndio mstari muhimu hapa, kwangu mimi, nisimtende Bwana dhambi kwa kuacha kuwaombea. Kwa hivyo, katika hali hii maalum, ni maombezi ya Samweli ambayo yaliwaokoa watu walipotenda dhambi kwa kuomba mfalme.

Na Samweli anasema, katika nafasi yangu inayoendelea, katika siku za mwisho za huduma yangu ninapoendelea kuwa nabii, isije kwangu kutenda dhambi kwa kuacha kuwaombea ninyi. Kwa nabii kutowaombea watu hiyo ndiyo dhambi kuu. Kwa hivyo, kwa namna fulani, ni jambo la ajabu kwamba Mungu anamjia Yeremia na kusema, tazama, usitimize nafasi yako ya unabii.

Usiwaombee watu hawa. Kinyume kabisa na kile tunachokiona kwa Musa na Samweli. Na kwa kutazama kifungu hicho kwamba Bwana alibadilisha mawazo yake, naamini kweli kwamba ikiwa Musa hataomba, basi Mungu atawaangamiza watu.

Huu si mfano tu. Huu si tu, Mungu alijua tangu mwanzo kile alichokuwa anaenda kufanya, kwa hivyo anajaribu tu kumfundisha Musa somo. Maombezi ya Musa yanabadilisha mwelekeo ambao Mungu atachukua.

Na kwa hivyo, kwa namna fulani, je, hii ni sitiari? Ndiyo, kwa namna fulani ni sitiari. Mungu habadilishi mawazo yake kwa jinsi tunavyofanya. Kwa ghafla, nitaenda McDonald's badala ya Burger King.

Mungu habadilishi mawazo yake kwa maana kwamba ana uelewa mdogo au ujuzi mdogo wa kinachotokea katika siku zijazo, kama vile imani ya wazi ya Mungu

ilivyofundisha. Lakini inasema, zaidi ya kuwa sitiari tu, kwamba moja ya vipengele halisi vya asili ya Mungu katika Agano la Kale ni kwamba alikuwa wazi kwa maombi ya manabii wake, na alibadilisha mwenendo wa matendo yake kulingana na jinsi nabii angeomba au jinsi watu wangeitikia. Ni jambo halisi.

Mungu anaingia katika mahusiano halisi ya kutoa na kupokea na watu. Na kwa namna fulani, karibu tunapaswa kuelewa kwamba, ndiyo, kuna Mungu katika Biblia ambaye ni wa milele na nje ya wakati, na anajua mambo yote, lakini pia kuna Mungu anayekuja katika wakati, huingiliana na watu, hushughulika nao katika historia halisi na katika mahusiano halisi ya kutoa na kupokea. Na hivyo, maombi ya manabii wa Mungu hatimaye, wakati mwingine, yalibadilisha mwelekeo wa matendo ya Mungu.

Sasa, kuna baadhi ya vifungu katika Biblia, kama vile 1 Samweli 15 au Hesabu 23, vinavyosema kwamba Mungu habadilishi mawazo yake. Tunafanya nini na vifungu hivi vinavyosema kuna nyakati ambapo Mungu hubadilisha mawazo yake? Jibu ni kwamba inategemea hali. Kuna nyakati ambapo Mungu ameapa kiapo, wakati Mungu ametoa ahadi ya agano ambayo hatarudi nyuma, au Mungu ametoa hukumu ya hukumu ambayo anasema haiwezi kubadilishwa. Wakati huo, Bwana habadilishi mawazo yake.

Mojawapo ya nyakati hizo ilitokea wakati Mungu alipomkataa Sauli kama mfalme. Na Samweli, ingawa, akielewa kwamba Bwana wakati mwingine hubadilisha mawazo yake, anaomba usiku kucha. Ikiwa Mungu hawezi kubadilika na kamwe habadilishi mawazo yake, hakuna sababu ya yeye kufanya hivyo.

Lakini Bwana anapomrudia na kusema, katika hali hii maalum, Bwana atakapotoa amri isiyobadilika, Bwana atakapoapa kiapo, habadilishi nia yake. Lakini katika nyakati zingine, kama ilivyo kwa Musa katika Kutoka 32, au kama Musa, tena, kwa wana wa Israeli katika Hesabu sura ya 14, Mungu yuko tayari kubadilisha mwelekeo wake kulingana na jinsi watu wanavyomjibu. Na maombezi ya kinabii mara nyingi yaligeuza hukumu ya Mungu kutoka kwa watu wa Israeli na Yuda.

Tuna mfano mwingine wa maombezi ya kinabii yenye nguvu na ufanisi katika Amosi sura ya 7, mstari wa 1 hadi 6. Amosi anaona maono ya kundi la nzige wanaovamia nchi ya Israeli. Kumbuka athari mbaya ambazo vitu vya aina hiyo vinaweza kusababisha. Kundi hili la nzige karibu linaiteketeza kabisa nchi ya Israeli.

Amosi anapoona hilo, anasema kwamba alimlilia Bwana na kusema, ah, Bwana Mungu, Israeli ni ndogo sana. Hawangeweza kuishi katika hili kamwe. Anamjia Mungu, anamwomba Mungu rehema, na kumpa Mungu motisha ya kujibu maombi yake.

Na jambo la kushangaza tena, jambo lile lile tunaloliona kwa Musa, Mungu alijuta, Mungu, alibadilisha mawazo yake. Hakuleta hukumu. Kisha Amosi anaona maono ya moto unaoenea kote nchini.

Na Amosi, sala ile ile, ombi lile lile kwa Mungu, Bwana, ah Bwana Mungu, Israeli ni ndogo sana. Hawawezi kustahimili hukumu kama hii. Moto huu utakaopita katika nchi na kuiteketeza.

Mungu hubadilisha mawazo yake na hatumii maombi. Kwa hivyo, ili Mungu amwambie Yeremia, usiwaombee watu hawa, usiwaombee, maana yake, hiyo si amri ya hukumu inayoweza kubadilishwa. Tumeona kufungwa mwanzoni mwa Yeremia 1-25, wito unaorudiwa mara kwa mara kwa watu kurudi, na fursa ya kufanya hivyo.

Kisha katika sura ya 17 na 11-20, ni miito mitatu tu ya kurudi. Kisha, 21-25, miito hiyo kimsingi hutoweka. Kuna kufungwa kwa fursa ya kutubu.

Na sehemu ya hilo inaakisiwa tena katika ukweli kwamba Mungu anamwambia Yeremia, usipoteze muda wako kuwaombea watu hawa. Tumepita hatua ambayo niko tayari kujibu hilo. Sasa, tukiangalia historia hiyo ya zamani ambayo tumezungumzia hivi punde, maombezi ya Musa na Samweli, wao ndio mifano ya msingi ya waombezi wa kinabii waliowaokoa watu.

Bwana anamwambia Yeremia hivi katika sura ya 15, mstari wa 1 na wa 2, na sasa nadhani mistari hii ina maana zaidi kutokana na kile tulichosema. Bwana aliniambia, ingawa Musa na Samweli wangesimama mbele yangu, moyo wangu haungewaelekea watu hawa. Watoe mbele zangu, uwaache waende zao; nao watakapokuuliza, twende wapi, utawaambia, Bwana asema hivi, wale walio tayari kwa tauni, wale walio tayari kwa upanga, wale walio tayari kwa njaa, na wale walio tayari kwa utumwa.

Tazama, kama Musa na Samweli wangejitokeza, na kama wangeomba msamaha, nisingesikiliza. Kwa hivyo, tunaweza kuangalia huduma ya Yeremia na kusema, sawa, Yeremia ni nabii mdogo kwa sababu ulikuwa na manabii hawa wakuu katika siku za nyuma za Israeli ambao walikuwa na ugomvi na Mungu, na Mungu aliwajibu watu walipotenda dhambi kubwa, na Bwana akawasamehe, na Bwana akaghairi kutoa hukumu. Tatizo si kipawa cha Yeremia kama nabii.

Tatizo si kwamba Yeremia hana uhusiano wa karibu na Mungu kama Musa na Samweli walivyokuwa. Bwana anasema, tazama, hata kama Musa na Samweli wangekuwapo leo, hawangeweza kuwaombea watu hawa. Kumekuwa na kufungwa kwa fursa za kutubu.

Na Mungu sasa anasema, wakati wa maombezi, wakati wa kuwaombea watu, umekwisha, kwa sababu Mungu yuko tayari kuwaangamiza. Na kwa hivyo, katika

ngazi moja, tunamwona Mungu akimwambia nabii asiombee Israeli. Na kisha, katika ngazi nyingine, katika muktadha uleule, na katika sura hiyo hiyo, tunamwona nabii akimwomba Mungu.

Maungamo na maombolezo ya Yeremia yanaonyesha kwamba hafanyi tena maombezi kwa ajili ya watu wa Israeli. Na hivyo, badala ya kumwomba Mungu awaokoe, Yeremia anamwomba Mungu awachinje adui zake kama kondoo wa kuchinjwa kwa sababu ni waasi wa agano ambao hawajamsikiliza Mungu. Wamemtikisa Mungu kwa ngumi.

Wamemkataa Mungu na mjumbe wa Mungu. Sio tu kwamba wamemtendea vibaya Yeremia.

Wamekataa neno la Mungu. Na kwa msingi wa agano, wanastahili hukumu hii. Na kwa hivyo, jukumu la nabii katika siku za Musa, Samweli, lilikuwa kuomba Mungu aache kutuma hukumu.

Laana hizo zinaonyesha kwamba sasa jukumu la nabii ni, kwa namna fulani, kuomba dhidi ya watu. Na hivyo, kuvunjwa kwa agano, kuondolewa kwa maombezi ya kinabii, kunaonyeshwa na maungamo haya, ambapo badala ya kuomba maombi haya makubwa kama Musa na Samweli waliomba Mungu awahurumie watu, Yeremia, katika hali ya kukata tamaa anayoishi, kwa kweli anaomba Mungu awahukumu watu. Andrew Sheed anasema kwamba Yeremia, kwa namna fulani, anafanya kazi kama mpatanishi kati ya Mungu na Israeli.

Anawakilisha hasira na ghadhabu ya Mungu kwa watu wa Israeli, na anawakilisha maumivu na dhambi ya Israeli kwa Mungu. Na Sheed anasema, kusimama kati ya Mungu na mwanadamu katika hali hii ni mahali pa uchungu pa kuwa. Kwa hivyo, maungamo, maombolezo ya Yeremia yanaakisi kuvunjika kwa maombezi ya kinabii.

Katika ngazi nyingine, maombi ya Yeremia, maombezi ya Yeremia, hata hivyo, pia ni njia ya Mungu kujionyesha kupitia utu wa Yeremia hadi kufikia hatua ambapo Yeremia anakuwa mfano hai wa Mungu kwa watu. Yeremia anapoomba na kumimina moyo wake na maumivu yake na huzuni yake na mateso yake, katika ngazi moja, anawakilisha mwanadamu anayejitahidi mwenye mapungufu na udhaifu wake wote, mtu ambaye naweza kumhusisha kama mhudumu wa Mungu. Lakini katika ngazi nyingine, anamwakilisha Mungu kwa Israeli.

Na maumivu katika maombi haya, kwa namna fulani, ni huzuni ya Mungu juu ya dhambi za watu wa Israeli. Na hii si katika maungamo tu. Wazo hili la maumivu ya Mungu, mateso ya nabii, na jinsi Yeremia... Na Yeremia si mtu mwenye hisia tu anayehitaji kuvumilia baadhi ya haya.

Yeye si mtu anayehitaji kwenda kwenye tiba au kitu kama hicho. Kwa namna fulani, Yeremia anawakilisha, kupitia machozi yake, machozi ya Mungu. Na hilo linaanza, kwa kweli, kabla hatujafika kwenye maombolezo.

Nataka kurudi kwenye sura ya 4, mistari ya 19 hadi 22, na kazi ya Yeremia ni kuonyesha au kumwakilisha Mungu kwa Israeli. Na ndiyo maana Yeremia anajulikana kama nabii anayelia. Tena, si kwa sababu tu Yeremia ni mtu mwenye hisia nyeti, au Yeremia ni mtu ambaye aliweza kuwasiliana na upande wake wa kike, au Yeremia ni aina fulani ya nabii wa kisaikolojia au wasifu wa nabii.

Huzuni hii ya nabii ni usemi wa maumivu na huzuni ya Mungu mwenyewe. Mojawapo ya mambo ambayo wachambuzi wa kitabu cha Yeremia wamebainisha ni kwamba katika vifungu hivi ambapo Yeremia anazungumzia maumivu yake, kilio chake, yeye ndiye nabii anayelia. Mojawapo ya mambo tunayoona katika vifungu hivi ni kwamba wakati mwingine ni vigumu kujua ni nani hasa anayezungumza. Je, ni Mungu? Au ni nabii? Je, ni watu? Au je, kwa namna fulani, inaweza kuwa mambo hayo yote matatu? Na kwa hivyo, moja ya vifungu hivi vya huzuni au uchungu, moja ya yale ya kwanza tunayoyaona katika kitabu, iko katika Yeremia sura ya 4, mistari ya 19 hadi 22.

Sikiliza huzuni na uchungu wa Yeremia. Yeremia anasema, Sasa, haya yanasikika kama maneno ya Yeremia. Anaangalia jeshi linalovamia na mambo yote mabaya yanayotokea, na anaomboleza na kuomboleza kuhusu hili.

Hii inaonekana kama uchungu wa nabii kuhusu maono haya, lakini sikiliza mstari wa 22, na unasema hivi, Na hapo, katika hatua hiyo, ni vigumu kwetu kusema, kwa kuwa inazungumzia watu wangu, je, ni nabii au ni Bwana? Sina uhakika kwamba, kwa tafsiri, tunahitaji kufanya uchaguzi. Nadhani ni vyote viwili. Yeremia amemeza maneno ya Mungu kwa maana kwamba amekuwa usemi wa Mungu katika nafsi yake, na kwa hivyo hatuhitaji kujua kweli.

Je, ni Yeremia, au ni Mungu? Ni vyote viwili. Sura ya 9, mstari wa 1 hadi 3. Tena, huu ni usemi mwingine kabla hatujafikia maungamo ya maumivu na huzuni ya Yeremia kuhusu uharibifu wa watu wake. Yeremia anasema, Laiti kichwa changu kingekuwa maji, na macho yangu yawe chemchemi ya machozi, ili nipate kulia mchana na usiku kwa ajili ya waliouawa wa binti ya watu wangu.

Na tena, inaonekana kama mwitikio wa kibinadamu wa nabii kwa uharibifu na kifo na adhabu itakayowapata watu wa Yuda. Na kisha anaendelea kusema katika mstari wa 2, Laiti ningekuwa na mahali pa kukaa jangwani pa wasafiri, nipate kuwaacha watu wangu na kuwaacha. Laiti ningeweza kutoroka kutoka hapa, lakini badala yake, nalia kila mara kwa sababu ya janga hilo.

Kwa hivyo, je, ni nabii, au ni Bwana? Naam, inasikika kama nabii. Lakini katika mstari wa 3, tunasoma hivi: Wanapinda ulimi wao kama upinde. Uongo na si kweli umeimarika katika nchi, kwa maana wanatoka ubaya hadi ubaya, wala hawanijui mimi, asema Bwana.

Na kwa hivyo labda ni Yeremia anayetamani angeweza kulia mchana na usiku kwa sababu ya uharibifu unaowajia Israeli. Lakini ni huzuni ya Mungu. Ni sauti ya Mungu inayojibu katika mstari wa 3. Na kwa namna fulani, hapa, tunachokiona ni kwamba kilio cha nabii kinakuwa kilio cha Mungu.

Sauti ya nabii inaungana na sauti ya Mungu. Hii inaonyeshwa huku na huko kama tunavyoendelea mbele zaidi katika sura ya 9. Na tulicho nacho hapa ni kwamba Bwana anaenda huku na huko kati ya hasira yake na huzuni yake. Hasira yake na huzuni yake.

Unajua, wakati mwingine tuna uelewa huu wa Mungu katika Agano la Kale. Yeye ni Mungu wa ghadhabu tu. Yeye ni Mungu wa ghadhabu.

Anapenda kuharibu. Anapenda kutuma tauni kwa watu. Anapenda kuwapiga kwa radi.

Sehemu hii inaonyesha maumivu ya Mungu mwenyewe anapoona na kutazama kinachowapata watu wake. Na sikiliza hisia zinazojitokeza.

Kwanza kabisa, kutakuwa na hisia ya hasira kali katika mstari wa 9. Bwana anasema, Je, nisiwaadhibu kwa mambo haya, asema Bwana? Je, nisijilipize kisasi juu yao kwa taifa kama hili? Hakika. Kumbuka, walikuwa kahaba asiye mwaminifu. Walikuwa wamekosa uaminifu kwa agano kwa mamia na mamia ya miaka.

Walikuwa wamemsaliti Mungu kwa kuabudu sanamu zingine. Walikuwa kama mke asiye mwaminifu kwa mumewe. Je, nisijilipize kisasi juu ya taifa kama hili? Bila shaka.

Lakini sikiliza huzuni inayojitokeza katika mstari wa 10. Je, ni Mungu, au ni nabii? Nitalia na kuomboleza kwa ajili ya milima na maombolezo kwa ajili ya malisho ya nyikani kwa sababu yameharibiwa kabisa, hakuna mtu anayepita na hakuna mlio wa ng'ombe unaosikika. Ndege wa angani na wanyama wamekimbia na kuondoka.

Na kuna huzuni hii. Tazama uharibifu. Tazama uharibifu.

Tazama uharibifu uliowajia watu wa Mungu. Na ni kama, huyu anaonekana kuwa nabii tena kama mmoja wa watu wanaopitia kinachoendelea. Lakini katika mstari wa 11, Bwana anazungumza.

Na Bwana asema, Nitaifanya Yerusalemu kuwa rundo la magofu, safu ya mbweha, nami nitaifanya mji wa Yuda kuwa ukiwa bila makao. Kwa hivyo, tunachoendelea hapa ni kwamba Mungu anasema katika mstari wa 9. Mungu anasema maneno ya hasira. Mungu anasema katika mstari wa 11.

Mungu anasema maneno ya hasira. Kuna sehemu hii ya huzuni katika mstari wa 10 ambapo mzungumzaji hajatambuliwa wazi. Lakini tunapaswa kusikia hilo kwa njia fulani kama sauti ya Mungu, kwa sababu yeye ndiye anayesema kabla na baada.

Na kuna wazo hili la Mungu ambaye amekasirishwa na dhambi za watu. Hasira kali ya Bwana haitarudi nyuma hadi itakapokamilisha yote aliyokusudia. Lakini kwa upande mwingine, moyo uliovunjika wa Mungu kuhusu kuangamizwa kwa binti wa Yerusalemu.

Binti yake, mkewe, anapitia mambo haya yote. Tulizungumzia kuhusu lugha ya hukumu ya Yuda kama mwanamke na ni mara ngapi wakosoaji wengi wa haki za wanawake watakaikosa hiyo kama usemi wa mambo tu kuhusu wanawake ambayo hayafai kwa utamaduni wetu na wakati wetu au kwamba Mungu anaonyeshwa kwa njia fulani kama mume mnyanyasaji au mbakaji wa kimungu. Lakini nataka kutukumbusha kwamba kusudi la hili halikuwa kutoa hasira yake tu.

Ni kumwaga uchungu wa mume aliyesalitiwa. Nakumbuka watoto wangu wote walipopata leseni zao za udereva. Ilibidi waende na kujitokeza mbele ya jaji na kukumbushwa marupurupu na majukumu yanayoambatana na udereva.

Jaji alikabidhi kikao kwa afisa wa polisi ambaye aliwaonyesha watoto wetu wote video ya ajali ya barabarani iliyochukua maisha ya kijana. Jaji hakufanya hivyo kwa sababu aliwachukia watoto, na alitaka kuwaona katika ajali za magari. Afisa wa polisi hakufanya hivyo kwa sababu alikuwa amechoka na miaka yake katika utekelezaji wa sheria.

Jaji na afisa walichora picha hizo wazi kama onyo kwa watoto wangu, na kama mzazi, niliketi pale, na nilishukuru kwamba walifanya hivyo. Ninamwona Mungu akifanya jambo lile lile kupitia nabii Yeremia. Wakati mwingine wanatheolojia wamezungumzia kuhusu kutoweza kuvumilika kwa Mungu.

Wazo ni kwamba Mungu yuko tofauti sana na uumbaji wake na ni tofauti kabisa kiasi kwamba Mungu hapati maumivu au furaha kulingana na kiumbe kingine chochote au mwitikio wao au mwitikio wao kwao. Na ninaelewa sababu kwa nini wanatheolojia wametaka kuisitiza kutobadilika kwa Mungu, kutobadilika kwake, utofauti wake kabisa, lakini taswira hiyo ya Mungu haifanyi kazi na kitabu cha Yeremia. Hakika Mungu ni Mungu anayehuzunika kwa maumivu ya watu wake.

Terence Fretheim amezungumzia kuhusu mateso ya Mungu, na nadhani hiyo ni taswira sahihi kabisa ya Mungu wa kitabu cha Yeremia. Mungu analia pamoja na nabii Yeremia. Yeye si Mungu ambaye ameketi mbinguni bila huruma na kusema, Nitafanya hili, nitatimiza kusudi langu kuu, na hatimaye ninafurahi na hilo.

Bwana, anapowaona watu wakifanya maamuzi ambayo anajua yanawaletea uharibifu, uhusiano na watu wake unapovunjika, anahuzunika juu ya hilo. Na hivyo wazo la Mungu asiyeweza kuvumilika, kwa sababu zozote za kitheolojia ambazo tunaweza kutaka kutumia hilo kujaribu kulinda kutobadilika kwa Mungu, si taswira sahihi ya Mungu wa Agano la Kale. Yeremia sura ya 12, mistari ya 7 hadi 11, tena, hisia za Mungu katika haya yote na kurudi na kurudi kati ya maumivu ya Mungu na hasira ya Mungu.

Sura ya 12, mistari wa 7, Bwana anasema, Nimeiacha nyumba yangu, nimeuacha urithi wangu, nimeutoa, na sikiliza jinsi anavyowaelezea watu, wapendwa wa roho yangu mikononi mwa adui zake. Mungu hakufanya hivyo kwa sababu alitaka tu kuwaangamiza, na ukweli kwamba anawaelezea kama wapendwa wa roho yangu na kama urithi wake, mali yake ya thamani zaidi, unaonyesha jinsi hili lilivyomhuzunisha Bwana. Nabii Hosea, Hosea sura ya 11, mistari wa 8 na 9, Bwana anasema, ninawezaje kumtoa Efraimu? Haijalishi wamefanya nini, siwezi kuacha kuwapenda.

Ninawezaje kuwaacha? Kwa hivyo, sitamwaga ghadhabu na hasira kamili ya Mungu juu ya watu wangu, wala sitawaangamiza kabisa na kuwaangamiza. Lakini Bwana anasema, Nimeuacha urithi wangu, Nimemwacha mpendwa wa roho yangu, na hilo humsababishia Mungu maumivu makali. Picha ya ajabu ya Mungu.

Mfikirie Mungu katika mwanga huo. Lakini Mungu anarudi katika mistari wa 8 na kusema, urithi wangu umekuwa kwangu kama simba msituni. Amapaza sauti yake dhidi yangu.

Kwa hivyo, ninamchukia. Sawa, kwa hivyo tulinganishe hilo. Mpendwa wa roho yangu, ninamchukia.

Wakati mwingine, tunatumia usemi leo kwamba Mungu anampenda mwenye dhambi na anachukia dhambi. Nami naelewa sababu za kufanya hivyo. Lakini wakati mwingine, Agano la Kale karibu litatoa wazo kwamba Mungu hachukii dhambi tu.

Anamchukia mwenye dhambi pia. Na hilo ni jambo la kutisha kushughulika nalo. Lakini hilo ni ghadhabu ya Mungu.

Hiyo ni hasira ya Mungu. Na ni sehemu ya Agano la Kale tunayohitaji kusikia. Mistari wa 9, je, urithi wangu kwangu ni kama pango la fisi? Je, ndege wawindaji wamemzunguka pande zote? Nendeni mkawakusanye wanyama wote wa porini na kuwaleta wawale.

Wachungaji wengi wameharibu shamba langu la mizabibu, wamelikanyaga chini shamba langu, wamelifanya shamba langu zuri kuwa jangwa lisilo na watu.

Kwa hivyo, Bwana yuko hapa katika hasira yake akisema, Nitawaleta wanyama wa porini dhidi ya Yuda, na nitawaangamiza wanyama hao wa porini. Lakini katika mstari unaofuata, Bwana anahuzunika kwa sababu viongozi wa Israeli ndio walioharibu shamba hili zuri la mizabibu. Na Bwana alilipanda na kulibariki na kuliweka mahali ambapo lingekuwa na matunda mengi.

Lakini ni viongozi na Bwana anahuzunika juu ya hilo. Mstari wa 11, wameifanya kuwa ukiwa, ukiwa unaniombolezea mimi. Kwa hivyo, nchi inaomboleza, na Mungu anasikia kilio hicho, na kinagusa moyo wake, na kinamhuzunisha wakati huo huo anapotoa shamba la mizabibu kwa wanyama wa porini ili walile na kulikula.

Kisha katikati ya maombolezo haya, Bwana asema, juu ya vilele vyote vilivyo wazi jangwani, waangamizi wamekuja. Upanga wa Bwana unakula kutoka upande mmoja wa mahali hapa hadi mwingine. Hakuna mwenye amani.

Wamepanda magugu na kuvuna miiba. Wamejichosha lakini hawapati faida yoyote. Wataona aibu kwa mavuno yao kwa sababu ya hasira kali ya Bwana.

Na kwa hivyo tena, tuna kifungu hiki: ni Mungu yupi? Je, wewe ni Mungu wa upendo mkali, na je, Israeli ni mpendwa wa roho yako, au ni shabaha ya hukumu yako unayoichukia na unayotaka kuiteketeza katika hasira yako kali? Jibu ni mambo hayo yote mawili. Na kwa hivyo, Yeremia anapoomba maungamo yake na angalau katika sehemu ambazo Yeremia anaomboleza kuhusu kinachotokea na anachopitia na anachopitia, haonyeshi tu ugumu wa huduma yake mwenyewe. Anaonyesha huzuni moyoni mwa Mungu kuhusu kile kilichotokea katikati ya agano hili lililovunjika na kuvunjika ambapo uhusiano kati ya Mungu umekatishwa na watu wake.

Sura ya 14, mistari ya 17 hadi 18. Tena, tuko katikati ya muktadha huu tukishughulika na agano lililovunjwa. Tuko katikati ya muktadha huu ambapo tuna maungamo na maombolezo kutoka kwa nabii Yeremia.

Sasa Mungu atamwambia Yeremia hivi mahususi, watu. Utawaambia neno hili: Macho yangu yatiririke machozi mchana na usiku, wala yasikome. Kwa maana binti bikira wa watu wangu amevunjika moyo kwa jeraha kubwa na kwa pigo baya.

Nikienda nje mashambani, tazama, wako wale waliochomwa kwa upanga. Na nikiingia mjini, tazama, ugonjwa huo ni njaa kwa nabii na kuhani wanaofanya biashara zao kote nchini na hawana ujuzi. Sawa, haya ndiyo muhimu kuhusu kifungu hiki.

Bwana anamwambia Yeremia, utawaambia neno hili, macho yangu yatiririke kwa machozi. Sawa, kwa hivyo jambo muhimu kuhusu hili ni kwamba kulia kwa nabii ni ufunuo wa Mungu. Mungu anasema, Nataka ulie na hilo ndilo neno langu kwao katika hali hii maalum.

Kwa hivyo tena, si Yeremia tu kama mwanadamu anayesema hii ni hali mbaya. Si hisia za kibinadamu za Yeremia tu. Si Yeremia tu kama mwanachama wa watu wa Israeli anayefikiria, wow, angalia kile nchi yetu itapitia.

Sio Yeremia tu anayeomboleza, na Bwana anamwambia, nyonya, Yeremia, hilo ni neno la Bwana. Tuendeleo. Bwana anamwambia Yeremia, kama sehemu ya neno lako la unabii, usiseme tu, asema Bwana, pia simama mbele yao na kusema, hivi ndivyo Bwana anavyolia.

Andrew Sheed anatoa maoni haya. Anasema kwamba kama nia ya Mungu na mpango wa Mungu ungekuwa tu kuwaambia watu ujumbe ambao walihitaji kusikia, Bwana angeweza kuwasilisha ujumbe huo kutoka mbali na shauri la Mungu mbinguni. Lakini Bwana alitaka kuwasilisha ujumbe huo kupitia mtu, kupitia kifaa.

Na kwa kuona kilio cha Yeremia, Ee, kichwa changu kilikuwa chemchemi ya machozi, ili niweze kulia mchana na usiku. Huyo si nabii mwenye hisia kali tu. Huyo ni Mungu mwenyewe anayeomboleza kwa ajili ya uharibifu wa watu wake.

Kwa hivyo zaidi ya maungamo kuwa kielelezo cha ugumu wa kibinafsi wa Yeremia, maungamo hayo yanahusu kuvunjwa kwa agano kati ya Mungu na Israeli. Agano limevunjwa. Ndoa imeharibika isivyoweza kurekebishwa.

Maombi yenyewe yanafungwa. Badala ya kuwaombea watu, Yeremia anaitwa kuomba dhidi yao na kumwomba Mungu awahukumu. Sasa, kama nabii, Bwana anakujia.

Bwana anakuambia, usiwaombee watu hawa. Ungejibuje hilo? Kama wewe ni mchungaji wa kanisa na ukasikia ujumbe kutoka kwa Mungu siku moja, usiwaombee kundi lako. Nadhani hata kama ulitaka kusikiliza kile Mungu alisema, labda ungeomba hata wakati huwezi kujizuia.

Na Yeremia, kwa njia halisi kabisa, anafanya hivyo katika sura ya 14, kwa sababu tuna uvunjifu wa maombi, si kati ya Mungu na nabii tu, bali tuna uvunjifu wa maombi kati ya Mungu na watu. Na katika sura ya 14, watu wanamjia Mungu kwa kukiri dhambi zao. Na hivi ndivyo watu watakavyomimina mioyo yao katika maombi kwa Mungu.

Kumbuka kwamba Yeremia ndiye anayetoa maombi haya kwa ajili ya watu. Kwa hivyo, kwa namna fulani, Mungu amesema, Yeremia, usiwaombee watu hawa. Usiwaombee.

Sitajibu hata kidogo. Maombi ya Yeremia ni ungamo la dhambi kwa ajili ya watu. Anafanya kile ambacho Mungu alimwambia asifanye.

Na hivi ndivyo sala inavyosema. Ingawa maovu yetu yanatushuhudia, tenda, Ee Bwana, kwa ajili ya jina lako. Kwa maana kurudi nyuma kwetu ni kwingi, viatu vyetu, na kugeuka kwetu ni kwingi.

Hivyo ndivyo nabii alivyosema kuwahusu katika sura ya 2 na 3. Tumekutenda dhambi. Acha nikuulize swali. Je, hilo linasikika kama ungamo zuri? Naam, linaonekana zuri sana.

Ina vipengele vyote sahihi ndani yake. Kipimo sahihi cha unyenyekevu na mengineyo. Namaanisha, hivi ndivyo kukiri kunavyopaswa kuwa.

Kisha wanamwambia Mungu, Ee tumaini la Israeli, mwokozi wake wakati wa taabu. Kwa nini uwe kama mgeni katika nchi, kama msafiri anayegeuka ili kukaa usiku mmoja? Kwa nini uwe kama mtu aliyechanganyikiwa, kama shujaa hodari asiyeweza kutuokoa? Bwana, kwa nini uwaache watu wako? Lakini wewe, Ee Bwana, u katikati yetu, nasi tunaitwa kwa jina lako, usituache. Je, hilo ni ungamo zuri? Hakika.

Wanakiri dhambi zao. Wanakiri hitaji lao na utegemezi wao kwa Mungu. Kwa kweli, hii ndiyo aina ya sala ambayo Yeremia anawapa katika sura ya 3, mistari ya 22 hadi 25.

Hili ndilo unalohitaji kuomba. Bwana anasema hapo, rudi, Ee mtu asiyeamini, nami nitaponya ukosefu wako wa uaminifu. Na watu wanasema, tazama, tunakujia, Ee Mungu, kwa maana wewe ndiwe Bwana Mungu wetu.

Hakika vilima ni udanganyifu, sherehe za ulafi milimani. Hakika wokovu wa Israeli u katika Bwana Mungu wetu. Kifungu hicho kinaashiria wakati ambapo hatimaye watajikana sanamu zao.

Hatimaye wataondoa mazoea yote ya zamani. Nao watarudi kwa Mungu kwa kukiri. Na tunaangalia hili katika sura ya 14 na kusema, labda tuko hapa.

Labda hatimaye tumefika mahali hapa. Na hukumu yote, mambo haya mengine ambayo yatatokea katika sehemu iliyobaki ya kitabu, ambayo si lazima. Wanamwambia Mungu maneno sahihi kabisa.

Hawasemi maneno waliyosema kwa Mungu wakati Bwana alipowashtaki mahakamani katika sura ya 2. Hatujatenda dhambi. Hatujawafuata Mabaali. Hatuna hatia.

Hatuelewi unachozungumzia. Wakati huo huo, walikuwa wakisema, Bwana, hatuwezi kujizuia. Tunapaswa kuwafuata miungu hawa.

Tunauambia mti, wewe ni baba yetu. Tunauambia jiwe, wewe ni mama yetu. Hawasemi mambo ya aina hiyo.

Wanasema maneno sahihi. Na kwa hivyo, tunafikiri Mungu atajibu maombi yao, sivyo? Mungu atasema, hei, vizuri, tuna wakati wa uamsho wa kitaifa. Hukumu imeepukwa.

Huo ndio mwisho wa kitabu cha Yeremia. Lakini hapana, mstari wa 10 unasema hivi, Bwana asema hivi kuhusu watu hawa. Wamependa kutangatanga hivi.

Hawakuzuia miguu yao. Kwa hiyo, Bwana hawakubali. Sasa atakumbuka uovu wao, na atawaadhibu dhambi zao.

Yeremia, usiwaombee watu hawa. Yeremia, Bwana, siwezi kujizuia. Lazima niwaombee.

Watu wanakuja kwako na kukiri dhambi zao. Bwana anasema, Yeremia, sitasikiliza kwa sababu ni maneno tu. Nao hawajazuia miguu yao.

Hawageuki kweli. Na kauli ya kushangaza hapa, Bwana anasema, nitakumbuka uovu wao. Ukifikiria kifungu cha agano jipya katika Yeremia 31, Bwana anaposema, Sitakumbuka tena dhambi zao, na hatujafikia hatua hiyo bado.

Kwa sababu watu hawajabadilishwa, hawajabadilishwa. Namaanisha, sala kuu, maneno makuu, ya kawaida.

Inaweza kuingizwa katika kitabu chochote cha maombi ya maungamo. Lakini maneno yasiyo na toba halisi hayana maana yoyote. Kwa hivyo, ikiwa hiyo haitoshi, nabii huja kwa Bwana tena kwa niaba ya watu na maungamo mengine katika sura hiyo hiyo.

Mara tu baada ya kifungu hiki ambapo, Bwana alisema, macho yangu yatiririke machozi mchana na usiku, wala yasikome, kwa maana binti bikira wa watu wangu amevunjika moyo. Watu wanamjia Mungu tena. Na tena, nabii, usiwaombee watu hawa, Yeremia.

Bwana, siwezi kujizuia. Nitawaombea hata hivyo. Na hii hapa sala inayopatikana hapo.

Je, umemkataa Yuda kabisa? Je, roho yako inachukia Sayuni? Kwa nini umetupiga hata hatupati uponyaji? Tunitazamia amani, lakini hakuna jema lililokuja? Tunitazamia

wakati wa uponyaji, lakini tazama, hofu. Sasa, hapa, inaonekana kama mateso yetu si ya haki.

Hatuelewi unachofanya. Lakini sikiliza wanachosema baada ya haya. Mstari wa 20, tunakiri uovu wetu, Ee Bwana, na uovu wa baba zetu.

Hawasemi tena kwamba baba hula zabibu chungu na meno ya watoto yametiwa ukingoni. Sisi ni wenye dhambi kama baba zetu. Wanakubali hilo.

Tumekutenda dhambi. Usitudharau kwa ajili ya jina lako. Usitudharau kwa ajili ya kiti chako cha enzi kitukufu, Yerusalemu.

Na kisha wanasema hivi: kumbuka na usivunje agano lako nasi. Ni kejeli sana, sivyo? Sura ya 11 inaanzisha sehemu hiyo. Umevunja agano.

Laana za agano zinakuja. Sura ya 14, Bwana, usivunje agano lako nasi. Hii ni sala njema.

Tena, inaweza kufanya kazi katika vitabu vyetu vya maombi ya kiliturujia, lakini huu ndio wakati ambapo Mungu anajibu katika sura ya 15, ingawa Musa na Samweli walisimama mbele yangu, lakini moyo wangu haungewageukia watu hawa. Wafukuze kutoka machoni pangu nao watapata tauni na pigo na mambo yote ambayo Bwana alikuwa ametishia kuleta dhidi yao. Laana za agano zinaanza kutumika.

Ungamo kubwa, maneno mazuri ya maombi. Bwana hatajibu. Yeremia, usiwaombee watu hawa.

Hapa Bwana ataendelea na kile atakachofanya. Hapa kuna jibu la ungamu hilo kubwa. Nitaweka juu yao aina nne za waangamizi, asema Bwana, upanga wa kua, mbwa wa kurarua, ndege wa angani, na wanyama wa nchi kula na kuharibu.

Na baada ya kuwafanya kuwa kitisho kwa falme zote za dunia kwa sababu ya kile Manase, mwana wa Hezekia, mfalme wa Yuda, alichofanya huko Yerusalemu, sasa hukumu aliyotishia zamani ambayo alikuwa ameiepuka, hiyo imerudi. Bwana hasikilizi maombi yao. Na Mungu atazungumzia tena kuhusu huzuni ya haya yote katika mistari inayofuata, na tutafunga kwa kuangalia kifungu hiki.

Sura ya 15, mstari wa 5. Ni nani atakayekuhurumia, Ee Yerusalemu? Ni nani atakayekuombolezea? Ni nani atakayegeuka kuuliza habari za ustawi wako? Umenikataa mimi, asema Bwana. Umerudi nyuma mara kwa mara. Kwa hiyo, nimeunyosha mkono wangu dhidi yako na kukuangamiza.

Nimechoka kujuta. Nimewapepeta kwa uma wa kupepeta katika malango ya nchi. Nimewaondolea watoto wao, nami nimewaangamiza watu wangu.

Unamwona Mungu huyu mwenye hasira, lakini pia naona kejeli ya swali hilo. Ni nani atakayekuhurumia, Ee Yerusalemu? Au ni nani atakayekuomboleza? Jibu la hilo ni Bwana mwenyewe atafanya hivyo. Mungu anasema katika mstari wa 8, Nimewafanya wajane wao kuwa wengi kuliko mchanga wa bahari.

Watu walikuwa wamesema, usivunje agano lako nasi. Katika agano la Ibrahimu, Mungu aliahidi kuwafanya watu wa Israeli kuwa wengi kama mchanga wa pwani. Sasa, katika kugeuzwa kwa agano la Ibrahimu, Mungu anawafanya wajane wao kuwa wengi kuliko mchanga wa pwani.

Agano limevunjwa. Yeye, aliyezaliwa saba, amekuwa dhaifu. Amezimia.

Mwanawe alianguka kulipokuwa bado mchana, naye ameaibishwa na kufedheheshwa. Na waliosalia nitawatoa kwa upanga kabla adui zao hawajatangaza Bwana. Maungamo ya Yereimia si maombi ya nabii anayejitahidi tu.

Kwa namna fulani, hutusaidia kumwona Mungu mwenye huzuni. Na katika theolojia yetu kuhusu Mungu, Yereimia 11 hadi 20 inatukumbusha jambo lenye nguvu sana. Kwamba Mungu ni Mungu wa shauku na hisia za ajabu.

Mungu anayepitia na anayehisi ghadhabu na hasira juu ya dhambi. Na ni vyema tusipuuze au kuepuka au kujaribu kuondoa kipengele hicho cha Mungu. Lakini Mungu wa upendo na rehema na huruma na neema ambaye pia huhuzunika hata anapowahukumu watu wake.

Kupitia maungamo ya Yereimia, hatupati tu ufahamu kuhusu tabia ya nabii, bali pia tunapewa ufunuo kuhusu tabia na asili ya Mungu mwenyewe.

Huyu ni Dkt. Gary Yates akifundisha kitabu cha Yereimia. Huu ni kipindi cha 15, Ungamo la Yereimia, Sehemu ya 2, Maumivu ya Mungu.